

LAWO
CLASSICS

Parmrud

Kenneth Karlsson PIANO
Bjørn Rabben PERCUSSION
Cikada

Jag har nog alltid betraktat Sverige som en stormakt inom elektroakustisk musik. Svenskarna var med redan från början på 50-talet med komponister som Karl-Birger Blomdal, Bengt Hambraeus med flera. På slutet av 70-talet kom det en ny generation, en slags guldålder som blev ännu viktigare och mer tongivande. Komponister som Rolf Enström, Pär Lindgren, Åke Parmerud, Tommy Zwedberg, Bill Brunson, flera av vilka hade bakgrund i rockband och tog med sig erfarenheterna därifrån in i den elektroakustiska världen.

Åke Parmerud träffade jag första gången när jag var student i Örebro. Jag gick på musiklinjen på Kävesta folkhögskola och hade just börjat spela piano. Jag hade en fantastisk, karismatisk lärare, Lennart Ågren, som också hade en konsertserie på Örebro slott. På en av konserterna där kom Parmerud och presenterade ett program med elektroakustisk musik med olika tonsättare.

Jag kom ihåg att han märkligt nog presenterade sitt eget stycke som om det var meningen att det skulle vara glatt och lite ytligt. När vi fick höra det så låt det också glatt och ytligt och jag log lite åt hans presentation. Vi gick ut och tog ett glas efter konserten och hade det trevligt. Åke var charmerande arrogant, iklädd en väldigt uppknäppt skjorta och skinnyxor. «Köttbyxor» kallade vi dom. Efter det såg jag inte Åke så mycket på många år. Jag tror att han höll på med

multimedia och det verkade ofta vara fakirer och annat roligt med på konserterna.

1992 hade jag ett projekt i Berlin på Inventionen festival tillsammans med Rolf Enström, en annan komponist med fokus på det elektroakustisk musik. På samma festival framträdde en duo bestående av Åke Parmerud och Anders Blomqvist. Några av styckena spelades på keyboard, där massor av ljudfiler och samplade ljud var inlagda. En blandning av komponerat och improviserat. Dom blandade också in vanliga «tape-stycken». Det var humor och spelglädje över hela konserten och när dom dessutom brände av en massa raketer och annat fyrverkeri i konsertsalen blev det ganska livat.

Några år senare ringde Blomqvist/Parmerud och frågade om jag ville göra en konsert med dem. Jag sa ja naturligtvis. Konserten var i Berlin i Schauspielhaus. Anders Blomqvist hade skrivit ett stycke för piano och tape och jag spelade flera stycken för piano och en eller annan elektrisk sak. Vi hade också en avdelning med improvisation där vi fick god kontakt. Dom lyssnade bra och var fina att improvisera med. Repetitionerna kändes dels som att vara i ett rockband i källaren i min hemstad Åmål och samtidigt väldigt professionellt. Det trivdes jag fint med. Min fru, mezzosopranen Hilde Torgersen samarbetade också med Åke Parmerud på den tiden så vi lärde känna varann väl.

Vi beställde *Mirage* 1995. En liten pianokonsert för Cikada och elektronik. Detta var ett stort steg in i den akustiska världen för Åke, tror jag. Vi uruppförde stycket på Ultima-festivalen samma år och spelade stycket på flera konserter runt om i Europa. Jag minns första repetitionen. I Cikada brukar vi ofta starta ganska avspänt med kaffe, prat, känna på stycket och ha det trevligt. Åke tyckte nog det var slappt och alltför "trevligt". I slutet av repetitionen såg han ut som målningen *Skriket* av Edvard Munch. Andra repetitionen var mera fokuserad och Parmerud sken som en sol.

Från 1989 och under 90-talet hade slagverkaren Bjørn Rabben och jag många konserter med stycket *Kontakte* av Karlheinz Stockhausen. Cikada bildades faktiskt av föreningen Ny Musikk runt Rabben och mig efter ett framförande av just det stycket. *Zeit aus Zeit* (the *Kontakte* variations) beställdes av Cikada Duo (Rabben och mig) för att utgöra en del av ett konsertprogram tillsammans med *Kontakte*. Elektroniken i *Zeit aus Zeit* är efter vad jag vet gjort på material hämtat från elektroniken i *Kontakte*.

Vi uruppförde *Zeit aus Zeit* i Göteborg 2002. Det är ett stycke för piano, slagverk och elektronik. Elektroniken styr vi själva genom att starta ljudfiler från var sitt keyboard. Det är alltså inte samma problem med synkronisering med elektroniken som det är i *Kontakte*, där man spelar med en tape. Först sände Parmerud en pianostämma

som jag inte trivdes med. Den låg dåligt i händerna och fick ut lite av pianot. Jag ringde Parmerud och sa vad jag tyckte, förklarade och var ganska tydlig på att jag tyckte att han kunde långt bättre.

Många tar en sådan kritik dåligt men Parmerud hörde på vad jag sa, tänkte lite, och bad att få återkomma. Efter kort tid kom en pianostämma som var otroligt fin. Det var lite tid kvar till premiären och elektroniken fungerade inte än. Vi jobbade intensivt med programmering, instudering samt problemlösning och bodde nästan i Cikadas studio de sju sista dagarna före konserten. Jag kommer väl ihåg Parmerud svetts och svära över Max-programmet han använde, samtidigt som Rabben och jag övade. Vi spelade sedan *Zeit aus Zeit* många gånger. Vi hade det med i ett stort ballettprojekt, och ihop med improvisation med mera, men har aldrig spelat det ihop med *Kontakte*, som det var meningen från början. Vi hoppas det blir av i framtiden.

Rituals var det sista stycket Parmerud skrev till oss. Tanken var att få ihop en hel CD/konsert. *Zeit aus Zeit* är en duo, *Mirage* är för piano solo och Cikada. *Rituals* var tänkt som ett stycke för solo slagverk och Cikada, men musiken ville det annorlunda. Under komponerandet utvecklades det i en annan riktning med mindre slagverk och blev till slut mer av ett ensemblerstycke.

– KENNETH KARLSSON

I have always considered Sweden a superpower when it comes to electroacoustic music. The Swedes were already on the scene from the early 1950s with composers like Karl-Birger Blomdal, Bengt Hambraeus, and others. The late 70s fostered a new generation, a kind of golden age that set the standard. Composers such as Rolf Enström, Pär Lindgren, Åke Parmerud, Tommy Zwedberg, Bill Brunson, several of whom came from a rock band background, brought their influence into the electroacoustic world.

I first met Åke Parmerud when I was a student in Örebro. I attended the music school at Kävsta Folk High School and had just started playing the piano. I had a fantastic, charismatic teacher, Lennart Ågren, who also ran a concert series at Örebro Castle. At one of these concerts, Parmerud presented a program of electroacoustic music featuring different composers.

I remember that he oddly enough presented his own piece as if it was supposed to be smooth and a bit superficial. When we heard it, it also sounded smooth and superficial, and I laughed a little at his presentation. We went out for a drink after the concert and had a good time. Åke was charmingly arrogant, with his shirt unbuttoned and his leather trousers – meat pants, we called them. After that I didn't see him for many years. I think he was immersed in his multimedia endeavors and there always seemed to be fakir performers and other fun stuff at the concerts.

In 1992 I did a project in Berlin at the Inventionen Festival together with Rolf Enström, another composer immersed in electroacoustic music. A duo comprised of Åke Parmerud and Anders Blomqvist were at that same festival. Some of their songs were played on the keyboard, where a lot of audio files and sampled sounds were added – a blend of composed and improvised. They also mixed in regular "tape pieces." The concert was all fun and joy, and when they set off lots of rockets and fireworks in the concert hall it became quite lively.

A few years later, Blomqvist/Parmerud called and asked if I wanted to do a concert with them. I said yes, of course. The concert was in Berlin at the Schauspielhaus. Andres Blomqvist had written a piece for piano and tape and I also played several works for piano and some other electronic thing. We also had an improvisational part where we had such a good connection; they listened well and were great to improvise with. The rehearsals felt like being in a rock band in the basement of my hometown of Åmål and at the same time it was very professional. I enjoyed that. My wife, the mezzosoprano Hilde Torgersen, also collaborated with Åke Parmerud at the time so we got to know each other quite well.

We commissioned *Mirage*, a small piano concerto for Cikada and electronics, in 1995. This was a big step into the acoustic world for Åke, I think. We premiered the work at the Ultima Festival that year and played the piece on several concerts around

Europe. I remember the first rehearsal. In Cikada we often start out quite relaxed with coffee, small talk, getting a feel for the piece, and just having a nice, easy time. Åke thought it was lazy and way too casual. At the end of the rehearsal he looked like the painting *The Scream* by Edvard Munch. The second rehearsal was much more focused and Parmerud shone like the sun.

From 1989 and during the 1990s, percussionist Bjørn Rabben and I performed many concerts with the piece *Kontakte* by Karlheinz Stockhausen. In fact, Cikada was built by the association nyMusikk around Rabben and myself after a performance of that particular work. *Zeit aus Zeit* (the *Kontakte* variations) was commissioned by Cikada Duo (Rabben and myself) to form a concert program together with *Kontakte*. The electronics in *Zeit aus Zeit* are, as far as I know, based on materials taken from the electronics in *Kontakte*.

We premiered *Zeit aus Zeit* in Gothenburg in 2002. It's a piece for piano, percussion, and electronics. We control the electronics by launching audio files from each keyboard. Therefore, one doesn't have the same problem of having to synchronize with the electronics as in *Kontakte*, where you have to play with a tape. First, Parmerud sent a piano part that I didn't like. It didn't sit well under my fingers nor get much out of the piano. I called Parmerud and told him my thoughts, explained, and was quite clear that I thought he could do far better.

Most would have taken that kind of criticism badly, but Parmerud listened to what I said, thought it through, and asked if he could get back to me. After a short time he sent a piano part that was amazing. There wasn't much time left before the premiere and the electronics still didn't work. We worked intensively with programming, rehearsing, and practically lived in Cikada's studio those last seven days before the concert. I fondly remember Parmerud sweating and swearing over the Max software program he used, while Rabben and I rehearsed. We subsequently played *Zeit aus Zeit* many times. We included it on a big ballet project, along with improvisation, etc., but never played it on a program together with *Kontakte*, as it was originally intended. We hope it will happen in the future.

Rituals was the last piece he wrote for us. The idea was to get enough material for an entire CD/concert. *Zeit aus Zeit* is a duo, *Mirage* is for piano solo and Cikada, and *Rituals* was conceived as a piece for solo percussion and Cikada. But, the music had a mind of its own. During the working session, it took off in a totally different direction, with less percussion, evolving into more of an ensemble piece.

– KENNETH KARLSSON

När började mitt samarbete med Cikada? Ganska oklart i mitt minne eftersom det bevisligen i skrivande stund är mer än tjugo år sedan. Men om jag ska gissa så såddes möjligen fröet till ett kommande samarbete någon gång 1994, och om det nu var på det viset så skedde det i Berlin.

Såvitt jag minns var det då jag fick en mer personlig kontakt med Kenneth Karlsson. Jag misstänker att vi vid den tidpunkten gjorde ett gemensamt framträdande under någon festival vilket säkerligen innebar att vi även åt, drack och umgicks i största allmänhet. Hur det kom sig att Kenneth blev intresserad av mig som tonsättare är absolut höljt i minnets allra tätaste dimbankar.

Jag minns i första hand den minnesvärda måltiden vilken jag dock inte ska fördjupa mig i. Hur som helst blev Kenneth välvilligt inställd och föreslog att vi skulle göra något gemensamt. Så blev *Mirage*, det första stycket som jag skrev för ensemblen till som en beställning från NOMUS 1995. Jag hade inte skrivit särskilt mycket för musiker på den tiden så det kändes aningen nervöst.

Jag visste av erfarenhet hur pinsamt det kan bli när man skriver ospelbara tokigheter för instrument så jag såg till att hjälpligt kunna spela åtminstone pianostämman själv. Dock i ett lön-

ligt lågt tempo men ändå. Det var förmodligen en högst bidragande orsak till att stycket bitvis kom att likna en något förvirrad pianokonsert.

Hur det nu än var med den saken så föll stycket ensemblen (och i första hand den konstnärlige ledaren det vill säga Kenneth) i smaken. Det tog ganska många år och en del vankande runt beställningsbusken innan nästa projekt tog fart. *Zeit aus Zeit* finansierades av Svenska Rikskonserter, en numera saligen hädangången musikinstitution. Detta stycke skrevs för Cikada Duo och i kölvattnet av det första stycket kändes det av olika orsaker bra att få göra ett stycke där både Kenneth och Björn Rabben fick ungefär lika mycket plats.

Det har alltid varit lärorikt att arbeta med musiker men med Cikadorna har jag haft såväl ett nära som kontinuerligt lärlingskap i den ädla konsten att göra så lite fel som möjligt när man skriver för instrument. En hel del banner har jag fått i första hand av Kenneth som är en man som inte lägger fingrarna i väffeljärnet i onödan, men även flera överseende påpekande från andra i ensemblen som uppmärksammat mig på att saker kan göras mer eller mindre bra men framför allt rätt.

Hur som helst blev *Zeit aus Zeit* min längsta komposition för instrument och elektronik någonsin. Så här i backspegeln har jag svårt

att förstå hur jag ens orkade. Till skillnad från många andra tonsättare tycker jag genuint illa om att skriva noter. Dessvärre en nödvändighet när man ska kommunicera med musiker på musikers sätt. Ur minnesdimmorna seglar dessutom Cidades eminenta stråkkvintett fram med vilka jag gjorde ett helt improviserat stycke. Kanske även det i Berlin men jag låter geografien vara osvuren. Kanske var det i Haparanda... Roligt var det i alla fall och jag blev imponerad av stråkmusikernas improvisationsförmåga.

I min enfald trodde jag då att alla som sysslade med noterad musik var hopplöst beroende av just noter. Fel igen. Att få arbeta med flera produktioner tillsammans med samma grupp har alltså varit lärorikt på många sätt. Det senaste men förhoppningsvis inte sista stycket som jag skrev för hela ensemblen var *Rituals* vilket tillkom på beställning av Sveriges Radio 2006. För att skapa någon slags balans i denna triptyk lät jag Björn få spela huvudrollen om än inte i form av någon renodlad slagverkskonsert.

För att göra en lång historia välförtjänt kort känns det som en ynnest att få ha arbetat med fantastiska musiker i en process som sträckt sig över mer än tio år. Ska man sedan räkna med den oväntat långa tid det tagit att slutföra alla inspelningar och hitta rätt i den djungel som till slut fört oss till en utgivning av våra gemensamma ansträngningar så framstår vårt ursprungliga

möte om än inte i bibliska termer så ändå i något som för mig varit en av de viktigaste delarna av min utveckling som tonsättare.

Tack, Kenneth. Tack, Cikada.

– ÅKE PARMERUD

When did my collaboration with Cikada start? A little hazy in my mind, because it's been more than twenty years as I'm writing this, but if I am to guess, the seed for that partnership might have been sown sometime in 1994, and if that's the case then it happened in Berlin.

As far as I can recall, that was when I established a more personal connection with Kenneth Karlsson. I suspect that at the time we were both at the same festival, which certainly meant that at some point we also ate, drank, and hung out together. How Kenneth became interested in me as a composer is absolutely hidden in the foggiest parts of my memory.

The first thing I recall is a memorable meal, but I won't get into that. Anyway, Kenneth became friendly and suggested that we should collaborate. *Mirage* was the first piece I wrote for the ensemble on commission from NOMUS in 1995. I had not written so much for musicians at the time, so I was a bit nervous.

I knew from experience how embarrassing it could be writing unplayable, foolish parts for instruments, so I made sure that I at least could play the piano part myself, at however a ridiculously slow tempo. That was probably one of the main reasons the piece came to resemble a somewhat confused piano concerto.

Whatever the case, the piece appealed to the ensemble (and primarily the artistic leader, that is, Ken-

neth). It took quite a few years and a lot of beating around the commission bush before the next project took off. *Zeit aus Zeit* was financed by *Svenska Rikskonserter*, a blessed and now extinct music institution. This piece was written for the Cikada Duo and in the wake of the first piece, for various reasons, it felt good to create a piece where both Kenneth and Bjørn Rabben got about the same amount of space.

It has always been educational to work with musicians, but with Cikada I have had a close and continuous apprenticeship in the noble art of making as few mistakes as possible when writing for instruments. I got a lot of cursing in my direction from Kenneth, as he is a man who does not put his finger in the waffle iron unless he has to, but others in the ensemble also pointed out that things could have been done better or worse, but first and foremost, correctly.

Anyway, *Zeit aus Zeit* became my longest composition for instruments and electronics ever. So in retrospect, it's hard to understand how I could even do it. Unlike many other composers, I really don't like writing notes – unfortunately, a necessity when communicating with musicians in the manner of musicians. If memory serves correctly, there was also Cikada's eminent string quintet with whom I made a totally improvised piece...maybe also that one in Berlin but I'm not sure about the location. Maybe it was in Haparanda... I just remember it was great fun, and I was impressed with the improvisational skills of the string players.

In my simplicity, I thought that anyone who was involved with written music was hopelessly addicted to only notes. Wrong again. Working on several productions together with the same group has thus been instructive in many ways. The last but hopefully not the least piece I wrote for the entire ensemble was *Rituals*, which was added to the commission from Swedish Radio in 2006. In order to create some kind of balance in this triptych, I let Bjørn play the lead role, if not in the form of a pure percussion concerto.

In order to make a long story deservedly short, it was such a pleasure to have worked with amazing musicians in a process that lasted more than ten years. Considering how long it took to finalize all the recordings and to find our way out of the jungle to the release of our joint efforts, our original meeting appears almost biblical in scope. All in all this has been one of the most important parts of my development as a composer.

Thanks, Kenneth. Thanks, Cikada.

– ÅKE PARMERUD

Åke Parmerud

Åke Parmrud (f. 1953) har sedan slutet på 70-talet haft en framgångsrik professionell karriär inom samtida musik och mediekonst.

Trots att han ursprungligen blev utbildad till fotograf (1972–74), valde han att fortsätta med musikstudier vid Universitet och senare vid Göteborgsakademien för musik och drama.

Förutom hans elektroakustiska och instrumentella musik rymmer hans fruktsamma verklista ett brett tvärsnitt av modern experimentell musik inom dans, film, interaktiv konst, multimedia, teater och video.

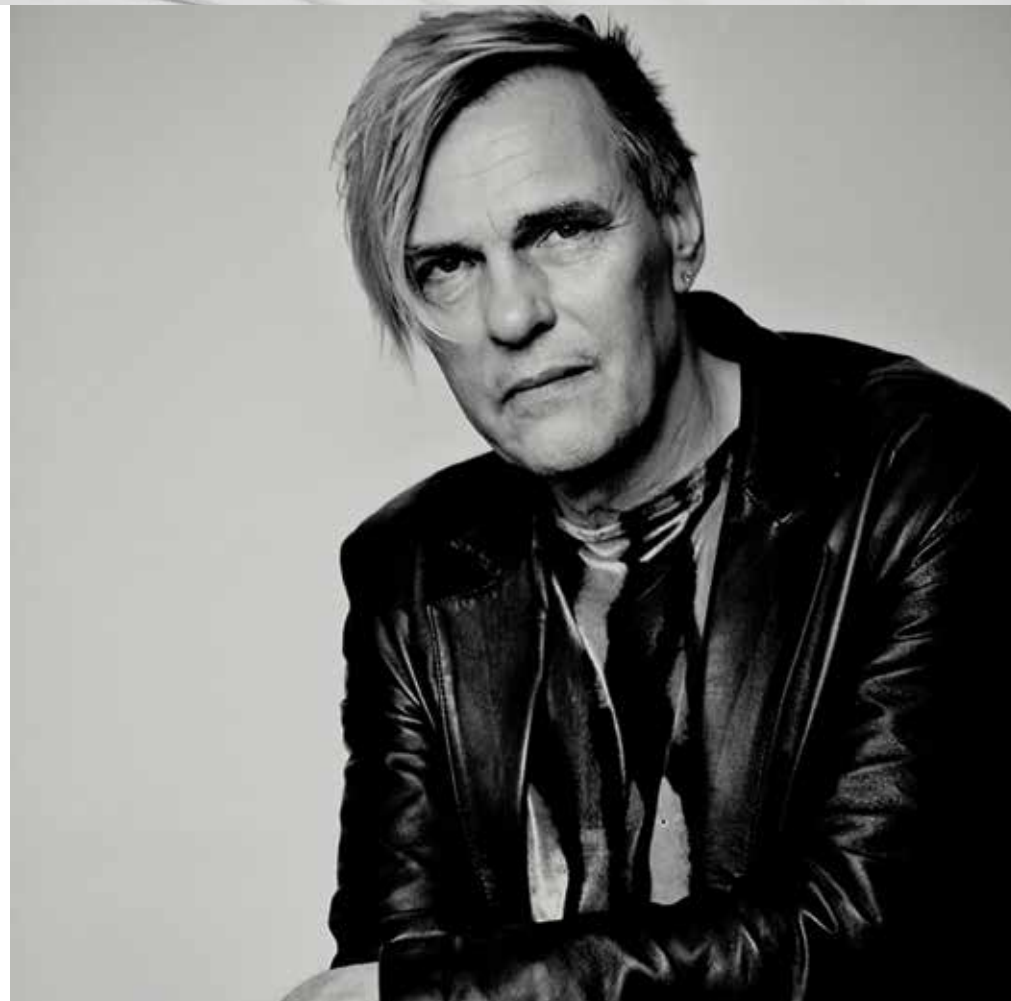
Åkes arbete kom i rampluset när hans stycke *Proximities* fick första pris på 1978 Bourges International Electroacoustic Music Festival i Frankrike. Sedan dess har han fått 17 internationella priser och 3 stora svenska priser. Vid två tillfällen fick han också Grammispriset för Årets bästa klassiska album och hans musik har representerat svensk radio två gånger för Prix Italia. Han uppmanas regelbundet av viktiga internationella institutioner till att komponera arbeten

och hans verk har presenterats över hela världen. År 1997 uppfördes hans stycke *Grains of Voices* vid FN i New York på FN-dagen.

Hans musik har publicerats på flera album och kompileringar, och 1998 blev han medlem av Kungliga Musikaliska Akademien.

Åke Parmrud är inte bara en kompositör. Han är även scenist, som spelar elektroakustiska konserter med många olika typer av interaktiva instrument, ofta solo. Han har turnerat mycket i Europa, och både i Nord- och Sydamerika.

Han bildade nyligen AudioTecture med Olle Niklasson. Detta företag har specialiserat sig på akustisk inredning för olika miljöer från privata hus till offentliga utrymmen. AudioTecture tog emot den prestigefyllda Red Dot Design Award 2015.

Kenneth Karlsson

Piano

Kenneth Karlsson (f. 1952) blev född i Åmål, Sverige. Karlsson är pianist och konstnärlig ledare i Cikada. Han har en duo med sopranen Elisabeth Holmertz. Tillsammans leder de gruppen Vollen United, en experimentell genre-överskridande grupp som blandar barock samtida-klassisk, pop, improvisation, Karlsson är också pianist i improvisationsgruppen Point 4.

Kenneth Karlsson har turnerat i Europa, Asien och Amerika och spelat in en rad CDar. 2001 fick han en Grammy för sin solo CD *sofferte onde serene*.

Han har arbetat med video, dans och multimedia projekt och samarbetat med musiker och komponister som James Dillon, Carola Bauckholt, Liza Lim, Bent Sørensen, Richard Barrett, Jon Balke, Ingar Zach, Rolf Wallin och Klaus Lang. På 80-90-talet var han medlem i Ensemble K4, Oslo Sinfonietta, Aquarius mm. Han spelade också i olika rock och improvisationsgrupper. Karlsson spelar även indisk harmonium och synthesizer.

Kenneth Karlssons ensemble Cikada, fick Nordisk Råds musikpris 2005.

Bjørn Rabben

Slagverk

Bjørn Rabben (f. 1959) er en av de mest anerkjente, norske perkusjonistene i vår tid. Han deler tiden sin mellom samtidsmusikk og freelance-spilling i både orkester og opera. Innen samtidsmusikk har han viet tiden til Cikada, Cikada Duo, som han grunnla sammen med pianist Kenneth Karlsson, Ensemble K4, og den improviserende kvartetten Point 4 (Cikada Duo pluss pianist Jon Balke og slagverker Ingar Zach). I tillegg til tallrike CD-opptak med Cikada og Oslo Sinfonietta har Point 4 sluppet CD-en *Panopticon* på Sofa Records og mottatt internasjonal anerkjennelse for deres subtile og strukturerte improvisasjoner.

Cikada Duo

Piano, slagverk

Etter en fremføring sammen av Karlheinz Stockhausens *Kontakte* i 1988, formet pianist Kenneth Karlsson og slagverker Bjørn Rabben Cikada Duo, i det som var det første steget mot dannelsen av Cikada ett år senere.

Cikada Duo har fokusert på å bygge et mangfoldig repertoar, og spesialiserer seg på å inkludere levende elektronikk, video og andre kunstformer, som dans, i deres forestillinger.

I tillegg til å fremføre ikoniske stykker for solo piano og solo slagverk fra repertoaret fra det 20. og 21. århundre har Cikada Duo hatt et nært samarbeid gjennom årene med komponister som James Dillon, Rolf Wallin, Sven David Sandström, Asbjørn Schaathun, og Åke Parmerud, hvis stykke *Zeit aus Zeit* (The *Kontakte* Variations) ble bestilt og urfremført av Cikada Duo som et motstykke til duoens aller første konsertopptreden i 1988.

De er medlemmer av Cikada og har også grunnlagt den improviserende kvartetten Point 4 med slagverker Ingar Zach og pianist Jon Balke.

Cikada

Dirigent, fløyte, klarinett, slagverk, piano, to fioliner, bratsj, cello, kontrabass

Cikada ble grunnlagt i Oslo i 1989, og har siden starten bestått av fløyte, klarinett, piano, slagverk, strykekvintett, og dirigent Christian Eggen.

Som faste medlemmer har de ti «cikadas» skapt en sterk identitet for ensemblet, og utviklet sin høyt anerkjente profil på den internasjonale samtidsmusikk-scenen synonymt med sin «Oslo sound» bestående av friske, levende, varme og virtuose tolkninger av et bevisst valgt, moderne repertoar.

I konserter på store, internasjonale festivaler og på mange album manifesterer Cikadas distinkte ensembleprofil seg i sterke programmer. En hengivenhet for nært, langsiktig samarbeid med komponister står sentralt i ensemblet – å bygge komponistportretter med både eksisterende og bestilte verker over tid.

Estetisk objektive Cikada er åpne for et mangfoldig repertoar i kombinasjon med en lidenskapelig, nyansert tilnærming til konsertprogrammer. Hver konsert er nøye kuratert for å skape en nåtidig og innbydende musikalsk flyt.

I de senere år har ensemblet hatt et nært samarbeid med James Dillon med kommisjonen *Oslo Triptych*, samt Carola Bauckholt, Richard Barrett, Laurence Crane, Asbjørn Schaathun og Eivind Buene, som over tid utviklet syklusen *Possible Cities/Essential Landscapes* for ensemblet.

Cikada har også vært i forkant i mange opp-taksprosjekter. I samarbeid med Kringkastings-orkestret gjorde Cikada det første, fullstendige studioopptaket av Morton Feldmans *The Viola in My Life I–IV* på ECM. Ytterligere prosjekter inkluderer et portrett av den danske komponisten Bent Sørensen, hvor Cikada sluttet seg sammen med Oslo Sinfonietta og trombonisten Christian Lindberg på ECM-CD-en *Birds and Bells*.

Cikada inneholder også tre formasjoner innad i gruppen: Cikada String Quartet, Cikada Trio (fløyte, klarinett, piano) og Cikada Duo (piano, slagverk). De kan fungere som selvstendige enheter og bidrar til ensembles dynamiske og mangfoldige identitet.

Cikada ble tildelt den prestisjetunge Nordic Music Prize i 2005.

Åke Parmerud

Åke Parmerud (b. 1953) has successfully pursued a professional career in contemporary music and media art since the late 70s.

Although he originally trained as a photographer (1972-74), he went on to study music at university and subsequently the Gothenburg Academy of Music and Drama.

In addition to his electroacoustic and instrumental music, his prolific list of works covers a broad cross section of modern experimental music in the fields of dance, film, interactive art, multimedia, theatre, and video.

Åke's work came under the spotlight when his piece *Proximities* received first prize at the 1978 Bourges International Electroacoustic Music Festival in France. Since then, he has received 17 international prizes and 3 major Swedish prizes. On two occasions he also received the Swedish "Grammy" award for Best Classical Album of the Year and his music has represented Swedish Radio twice at the Prix Italia. He is regularly commissioned to compose works

by important international institutions and his works have been presented worldwide. In 1997, his piece *Grains of Voices* was performed at the UN in New York on United Nations Day.

His music has been released on numerous albums and compilations, and in 1998 he became a member of the Swedish Royal Academy of Music.

Åke Parmerud is not only a composer he is also a stage performer, presenting electroacoustic concerts utilizing many different types of interactive instruments, often solo. He has toured extensively throughout Europe, and in both North and South America.

He recently formed AudioTechtur with Olle Niklasson. This company specializes in acoustic interior design for diverse environments from private houses to public spaces. AudioTechtur received the prestigious Red Dot Design Award in 2015.

Kenneth Karlsson

Piano

Kenneth Karlsson (b. 1952), born in Åmål, Sweden, is the pianist and artistic leader of Cikada. He is part of a duo with soprano Elisabeth Holmertz. Together they lead the group Vollen Untied, an experimental, genre-crossing group that mixes baroque, contemporary classical, pop, and improvisation. Karlsson is also a pianist with the improvisation group Point 4.

Karlsson has toured throughout Europe, Asia, and America and has recorded a number of CDs. In 2001 he was awarded the Spellemannpris (Norwegian Grammy Award) for his solo CD *sofferte onde serene*. He has worked with video, dance, and multimedia projects and has collaborated with such musicians and composers as James Dillon, Carola Bauckholt, Liza Lim, Bent Sørensen, Richard Barrett, Jon Balke, Ingar Zach, Rolf Wallin, and Klaus Lang. During the 80s and 90s he was a member of Ensemble K4, Oslo Sinfonietta, and Aquarius, among others. He also played in various rock and improvisation groups. Karlsson also plays Indian harmonium and synthesizer.

Kenneth Karlsson's ensemble Cikada, received the Nordic Council Music Prize in 2005.

Bjørn Rabben

Percussion

Bjørn Rabben (b. 1959) is one of the most recognized Norwegian percussionists to date and divides his time between the contemporary music scene and working as a freelance orchestral and opera percussionist. Within the contemporary music sphere, he has dedicated his time to Cikada, the Cikada Duo, which he founded with pianist Kenneth Karlsson, and the improvising quartet Point 4 (Cikada Duo plus pianist Jon Balke and percussionist Ingar Zach). Apart from numerous CD recordings with Cikada and Oslo Sinfonietta, Point 4 released the CD *Panopticon* on Sofa Records and received international acclaim for their refined and structured improvisations.

Cikada Duo

Piano, percussion

After performing Karlheinz Stockhausen's *Kontakte* together in 1988, pianist Kenneth Karlsson and percussionist Bjørn Rabben formed the Cikada Duo, in what was the first step toward creating Cikada a year later.

The Cikada Duo has focused on building a diverse repertoire, and specializes in including live electronics, video, and other art forms, such as dance, into their performances.

In addition to performing iconic pieces for solo piano and solo percussion from the 20th and 21st century repertoire, the Cikada Duo has enjoyed close collaboration over the years with composers such as James Dillon, Rolf Wallin, Sven David Sandström, Asbjørn Schaathun, and Åke Parmerud, whose piece *Zeit aus Zeit* (The *Kontakte* Variations) was commissioned and premiered by the Cikada Duo as a counterpoint to the duo's very first concert performance in 1988.

They are members of Cikada and have also founded the improvising quartet Point 4, with percussionist Ingar Zach and pianist Jon Balke.

Cikada

Conductor, flute, clarinet, percussion,
piano, two violins, viola, cello, double bass

Cikada was founded in Oslo in 1989, and has from the very outset consisted of flute, clarinet, piano, percussion, string quintet, and conductor Christian Eggen.

As permanent members, the ten "cikadas" have created a strong ensemble identity, and developed their highly acclaimed profile on the international contemporary music scene synonymous with the "Oslo sound" of fresh, vibrant, warm, and virtuosic interpretations of consciously selected, contemporary repertoire.

In concerts at major international festivals and on numerous albums, Cikada's distinct ensemble profile manifests itself in strong programming. Central to the ensemble is a devotion to close, long-term collaborations with composers – building composer portraits with both existing and commissioned works over time.

Aesthetically unbiased, Cikada is open to a diverse range of repertoire in combination with a passionately refined approach to concert programming. Each concert is carefully curated to create a present and welcoming musical flow.

In recent years, the ensemble has enjoyed close collaboration with James Dillon with the commission *The Oslo Triptych*, as well as with Carola Bauckholt, Richard Barrett, Laurence Crane, Asbjørn Schaathun, and Eivind Buene, who over time conceived the cycle *Possible Cities/Essential Landscapes* for the ensemble.

Cikada has also been to the fore in numerous recording projects. In collaboration with The Norwegian Radio Orchestra, Cikada recorded the first ever complete studio recording of Morton Feldman's *The Viola in My Life I–IV* on ECM. Additional projects include a portrait of Danish composer Bent Sørensen, where Cikada joined forces with the Oslo Sinfonietta and trombone player Christian Lindberg on the ECM CD *Birds and Bells*.

Cikada also contains three formations within the group: the Cikada String Quartet, the Cikada Trio (flute, clarinet, piano), and the Cikada Duo (piano, percussion). They can function as independent units, adding to the ensemble's dynamic and diverse identity.

Cikada was awarded the prestigious Nordic Music Prize in 2005.

Musikere Musicians

Fløyte | Flute: Anne Karine Hauge
Klarinett | Clarinet: Rolf Borch
Fiolin | Violin: Henrik Hannisdal
Fiolin | Violin: Odd Hannisdal
Bratsj | Viola: Bendik Foss
Cello: Hans Josef Groh
Kontrabass | Double bass: Magnus Söderberg
Dirigent | Conductor: Christian Eggen

Mirage and Rituals recorded in
NRK Radio Concert Hall, Oslo
Producer: Åke Parmerud
Technician: Terje Hellem
Mix: Åke Parmerud

Zeit aus Zeit recorded in
Sofienberg Church, Oslo, 22–23 June 2015
Producer: Vegard Landaas
Technician: Thomas Wolden
Mix: Åke Parmerud

Editing: Vegard Landaas
Mastering: Thomas Wolden
Booklet notes: Kenneth Karlsson | Åke Parmerud
English translation: Leann Currie
Booklet editor: Hege Wolleng
Cover design: Anette L'orange | Blunderbuss
Cover photo: Jan Ove Iversen | Over Pari
Artist photo, Cikada Duo: Siv Dolmen
Artist photo, Parmerud: Kari Janzén
Session photo: Thomas Wolden
Illustration photos: Pexels.com cc licence

This recording has been made possible
with support from:
Arts Council Norway
/ The Audio and Visual Fund

LAWO CLASSICS LWC1161
© 2018 LAWØ | © 2018 LAWØ CLASSICS
WWW.LAWØ.NO

Parmerud

Kenneth Karlsson PIANO
Bjørn Rabben PERCUSSION
Cikada

Åke Parmerud *1953

- 01 ____ Zeit aus Zeit (2002) 27:44
- 02 ____ Mirage (1995) 17:15
- 03 ____ Rituals (2006) 14:55

